

Briuselis, 2026 m. vasario 9 d.
(OR. en, bg, fr)

5787/26
PV CONS 3
AG 14
PARLNAT

POSĖDŽIO PROTOKOLO PROJEKTAS

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA
(Bendrieji reikalai)

2026 m. sausio 26 d.

1. Darbotvarkės priėmimas

Taryba priėmė dokumente 5529/26 išdėstytą darbotvarkę.

2. A punktų patvirtinimas

- a) **Su teisėkūros procedūra nesusijusių punktų sąrašas** 5531/26

Taryba priėmė visus pirmiau nurodytame dokumente išvardytus A punktus, įskaitant visus priimti pateiktus COR ir REV dokumentus įvairiomis kalbomis.

- b) **Teisėkūros procedūros punktų sąrašas (viešas svarstymas pagal Europos Sąjungos sutarties 16 straipsnio 8 dalį)** 5532/26

1. **Reglamentas dėl laipsniško gamtinių dujų importo iš Rusijos nutraukimo ir galimos energetinės priklausomybės stebėsenos gerinimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1938**   5289/26 + ADD 1 + ADD 2 REV 1 PE-CONS 63/25 ENER
Teisėkūros procedūra priimamo akto priėmimas
2026 m. sausio 23 d. patvirtinta Nuolatinių atstovų komiteto (COREPER I)

Taryba patvirtino Europos Parlamento per pirmąjį svarstymą priimtą poziciją ir siūlomas aktas buvo priimtas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį, Vengrijai ir Slovakijai balsuojant prieš, o Bulgarijai susilaikant (teisinis pagrindas – SESV 194 straipsnio 2 dalis ir 207 straipsnis).

Bulgarijos, Prancūzijos, Slovakijos, Vengrijos ir Komisijos pareiškimai dėl šio punkto išdėstyti priede.

Su teisėkūros procedūra nesusijusi veikla

3. **Pirmininkaujančio Kipro prioritetai**
Pirmininkaujančios valstybės narės pranešimas
Pasikeitimas nuomonėmis

Taryba susipažino su pirmininkaujančios valstybės narės pranešimu dėl jos prioritetų ir pasikeitė nuomonėmis.

4. **Europos demokratijos skydas. Stiprių ir atsparių demokratinių valstybių įgalėjimas** 5143/26
Pasikeitimas nuomonėmis

5. Kasmetinis dialogas teisinės valstybės klausimais: diskusija dėl konkrečių šalių
Pasikeitimas nuomonėmis 5019/26
6. Kiti klausimai
- a) ES makroregioninė strategija dėl Atlanto vandenyno
Ispanijos informacija 5673/26
- b) ES atokiausi regionai
Portugalijos ir Prancūzijos informacija 5685/26

Pirmasis svarstymas

Vieši debatai (Tarybos darbo tvarkos taisyklių 8 straipsnio 3 dalis)

Ribotos sudėties posėdžio punktas

Komisijos pasiūlymu grindžiamas punktas

PAREIŠKIMAI DĖL SU TEISĖKŪROS PROCEDŪRA SUSIJUSIŲ A PUNKTU,

IŠDĖSTYTŲ DOK. 5532/26

Dėl A punktu
sarašo 1 punkto:

Reglamentas dėl laipsniško gamtinių dujų importo iš Rusijos nutraukimo ir galimos energetinės priklausomybės stebėsenos gerinimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1938
Teisėkūros procedūra priimamo akto priėmimas

KOMISIJOS PAREIŠKIMAS

„Siekdama išvengti reikšmingos rizikos saugumui ir energetinės priklausomybės, kylančios dėl tęstinės prekybos energijos išteklių su Rusijos Federacija, Europos Komisija tebėra įsipareigojusi užtikrinti, kad visas likęs naftos importas iš Rusijos Federacijos būtų laipsniškai nutrauktas iki 2027 m. pabaigos, laikantis Versalio deklaracijos.

Komisija ketina 2026 m. pradžioje pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kad naftos importas iš Rusijos Federacijos būtų uždraustas kuo greičiau, bet ne vėliau kaip iki 2027 m. pabaigos.

Komisija atidžiai įvertins galimą spartesnio naftos importo nutraukimo poveikį labiausiai paveiktų valstybių narių tiekimo saugumui, ekonomikai ir konkurencingumui.

Komisija, vadovaudamasi solidarumo principu, aktyviai bendradarbiaus su tiesiogiai paveiktomis ir kitomis atitinkamomis valstybėmis narėmis, siekdama nustatyti tinkamas priemones, padėsiančias kuo labiau sumažinti atliekant vertinimą išaiškėjusią riziką ir sudarysiančias palankesnes sąlygas naudotis alternatyviu tiekimu.“

BULGARIJOS PAREIŠKIMAS

„Bulgarija reiškia paramą pasiūlymo dėl reglamento dėl laipsniško gamtinių dujų importo iš Rusijos nutraukimo ir galimos energetinės priklausomybės stebėsenos gerinimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1938, („REPowerEU“ reglamentas) strateginiam tikslui.

Atkreipiame dėmesį į galutinį kompromisinį „REPowerEU“ reglamento tekstą ir visų pirma kompromisinio teksto elementus, susijusius su:

- atsižvelgimu į CESEC regiono ypatumus ir tikslu užtikrinti alternatyvų dujų tiekimą;
- nuorodomis į dujų saugyklų pripildymo tikslus ir
- sustabdymo esant rizikos energijos tiekimo saugumui sąlygos išlaikymu.

Tačiau tebemanome, kad:

- 5 straipsnio 8 dalis, taikoma „Strandža 1“, nėra pagrįsta, kadangi per šį sujungimo tašką tranzitu gabenamos tik ne Rusijos kilmės gamtinės dujos ir todėl ne Rusijos kilmės dujų importuotojams užkraunama neproporcinga administracinė našta;
- galutiniame kompromisiniame tekste nenumatyta pakankamai apsaugos nuo arbitražo bylų ir finansinių baudų priemonių bendrovėms, sudariusioms ilgalaikes tranzito dujotiekiais sutartis ir turinčioms sutartinių pajėgumų. Bulgarija primygtinai reikalauja, kad būtų užtikrintas visiškas abipusiškumas, įskaitant finansines garantijas valstybei narei, taikančiai reglamentą prie ES išorės sienos, be kita ko, tais atvejais, kai aktas vėliau panaikinamas arba pripažįstamas neteisėtu;
- siūlomas reglamento priėmimo teisinis pagrindas yra nepakankamas.

Atsižvelgiant į pirmiau nurodytus susirūpinimą keliančius aspektus ir į tai, kad į Bulgarijos pasvarstymus, pateiktus rašytinėje deklaracijoje, skirtoje 2025 m. spalio 20 d. Energetikos tarybai, nebuvo pilnai atsižvelgta, **balsuojant dėl galutinio „REPowerEU“ reglamento teksto Bulgarija susilaiko.**

PRANCŪZIJOS PAREIŠKIMAS

„Vadovaudamasi Versalio deklaracija Prancūzija visada visapusiškai rėmė Europos Sąjungos siekį tapti nepriklausoma nuo Rusijos iškastinio kuro.

Derybose dėl šio reglamento projekto Prancūzija siekė užtikrinti teksto ir įgyvendinimo tvarkos teisinį pagrindimą, kad būtų kuo labiau sumažinta draudimų apėjimo rizika. Šiuo atžvilgiu Prancūzija akcentuoja, kad **išimtinis Europos sankcijų taikymas turi išlikti norma ribojamųjų priemonių, kurias Europos Sąjunga nusprendžia nustatyti trečiosioms valstybėms, atveju. „REPowerEU“ reglamento dėl dujų priėmimas buvo šios taisyklės išimtis ir turėtų likti išskirtiniu atveju, kurį nulėmė labai specifinės aplinkybės.** Todėl Prancūzija akylai stebės bet kokias būsimas draudimo priemones, kurios galėtų būti prilygintos sankcijoms, visų pirma energetikos sektoriuje.“

VENGRIJOS PAREIŠKIMAS

„Vengrija mano, kad energijos rūšių derinio sudėtis, taip pat sprendimus dėl tiekimo šaltinių bei transporto maršrutų ir jų įvairinimo turi ir toliau priimti kiekviena valstybė narė. Vengrija reiškia didžiausią susirūpinimą dėl to, kad „REPowerEU“ reglamentas daro esminį neigiamą poveikį energetiniam saugumui, energijos kainoms, savarankiškam energijos rūšių derinio pasirinkimui. Todėl manome, kad „REPowerEU“ reglamentu kišamasi į valstybių narių suverenius reikalus ir nesilaikoma subsidiarumo principo.

Vengrijos Nacionalinė Asamblėja pateikė pagrįstą nuomonę dėl didelį susirūpinimą keliančių klausimų dėl subsidiarumo.

Vengrijai kyla rimtų abejonių dėl reglamentui pasirinkto teisinio pagrindo. „REPowerEU“ reglamente nėra bendros prekybos politikos tikslo ir juo netgi prieštaraujama SESV 194 straipsnio 1 dalyje nurodytiems tikslams. Todėl manome, kad tai yra *de facto* sankcijų priemonė, kuri galėjo būti priimta tik remiantis SESV 215 straipsniu ir ES sutarties 29 straipsniu.

Be to, Vengrija mano, kad „REPowerEU“ reglamentu pažeidžiamas solidarumo principas pagal SESV 194 straipsnio 1 dalį. Solidarumo principas reiškia bendrą Sąjungos ir valstybių narių pareigą vykdant savo įgaliojimus atsižvelgti į kitų subjektų interesus. Jos turėtų vengti imtis priemonių, kurios tiekimo saugumo, ekonominio ir politinio gyvybingumo bei tiekimo šaltinių ir tiekimo įvairinimo požiūriu neigiamai paveiktų Sąjungos ar valstybių narių interesus, o konflikto atveju jos turi užtikrinti tų interesų pusiausvyrą. Atsižvelgiant į numatomas neigiamas ekonomines, socialines ir su kainomis susijusias „REPowerEU“ reglamento pasekmes Vengrijai, tokios pusiausvyros nerasta.

Vengrijos nuomone, nuostatos dėl visiško importo draudimo neatitinka būtinumo ir proporcingumo principų, taip pat teisinio tikrumo principo, įskaitant tai, ar jomis suteikiama pakankamai laiko pasirengti tiems, kuriems jos daro poveikį.

Vengrija apgailestauja dėl to, kad nebuvo atliktas išsamus į konkrečias šalis orientuotas poveikio vertinimas, įskaitant konkurencingumo patikrą dėl iš to kylančio kainų spaudimo ir nepastovumo, taip pat dėl regioninių tiekimo saugumo klausimų. Žemyninių valstybių narių, tokių kaip Vengrija, padėtis yra specifinė ir į ją turėjo būti atsižvelgta. Be to, galutinė laipsniško dujotiekiu tiekiamų dujų atsisakymo data buvo nustatyta neatsižvelgiant į trilogų metu Komisijos parengto regioninio poveikio vertinimo rezultatus.

Vengrija yra įsitikinusi, kad „REPowerEU“ reglamente išdėstytos priemonės ne tik lems didesnes ir nepastovesnes energijos kainas, kurios jau tapo didžiausia kliūtimi Europos konkurencingumui, bet ir kels grėsmę tiekimo saugumui, ypač žemyninių valstybių narių atveju. Nors „REPowerEU“ reglamente numatyta sustabdymo sąlyga kaip apsaugos priemonė, taikytina staigios ir didelės tiekimo krizės atveju, mažai tikėtina, kad ji bus taikoma praktiškai, atsižvelgiant į griežtai apibūdintas aplinkybes ir reikalavimus, kurių reikia, kad ji būtų pradėta taikyti.

Be to, taip pat turime rimtų teisinių abejonių, nes „REPowerEU“ reglamentu kišamasi į esamas ilgalaikes sutartis ir ūkio subjektams ir (arba) valstybėms narėms kyla atsakomybė. Jame nenumatyta jokie finansinio kompensavimo mechanizmo šiems įsipareigojimams sumažinti.

Tam tikrų nuostatų taikymo atgaline data rizika tekste ir toliau išlieka kaip galima teisinio užginčijimo sritis, pavyzdžiui, 2025 m. birželio 17 d. data, nuo kurios laikoma, kad bet kokiai naujai Rusijos dujų tiekimo sutarčiai nedelsiant taikomos „REPowerEU“ reglamento nuostatos dėl laipsniško nutraukimo.

Turint omenyje „REPowerEU“ reglamento taikymo pasekmes, būtina sąlyga būtų infrastruktūros trūkumų šalinimas siekiant nustatyti pakankamo kiekio ne iš Rusijos importuojamos energijos tiekimo maršrutus. Nepaisant to, Europos Komisija vis dar atsisako ES lėšomis remti iškastinio kuro infrastruktūros plėtrą.

Galiausiai, nustačius daugiau šalių partnerių kategorijų ir diferencijuotas leidimų išdavimo procedūras, išorės dujų tiekėjai gali būti diskriminuojami, o tai kelia komercinių ir teisinių iššūkių. Taigi, Vengrija balsuoja prieš „REPowerEU“ reglamentą ir pasilieka teisę kreiptis į ES Teisingumo Teismą ir prašyti jį panaikinti.

Vengrija taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad tam tikros nuostatos atspindi 19-ojo sankcijų Rusijos Federacijai paketo tekstą. Vengrija teigia, kad toks teisėkūros metodas turėtų būti taikomas visoms galimoms naujoms priemonėms, susijusioms su sankcijų Rusijos Federacijai paketu.

Todėl Vengrija pabrėžia, kad siekiant užtikrinti aukščiausią galimą teisinio tikrumo lygį Sąjungos veiklos vykdytojams, taip pat siekiant suteikti aiškumo dėl taikytinų teisinių nuostatų pagal Sąjungos teisę, turi būti laikomasi suderinamumo ir nuoseklumo tarp įvairių ES teisės aktų ir politikos, įskaitant tuo metu galiojančiame Reglamente (ES) Nr. 833/2014 numatytas išimtis ir nukrypti leidžiančias nuostatas.“

SLOVAKIJOS PAREIŠKIMAS

„Slovakijos Respublika remia pastangas laipsniškai mažinti priklausomybę nuo importuojamo iškastinio kuro. Tačiau tokios pastangos turi tinkamai atspindėti labiausiai paveiktų valstybių narių geografinius, infrastruktūros ir ekonominius ypatumus, taip pat esamus teisinius suvaržymus.

Todėl Slovakijos Respublika balsuoja prieš „REPowerEU“ reglamento priėmimą dėl jo numatomo neigiamo ekonominio ir finansinio poveikio ir galimo nepageidaujamo poveikio tiekimo saugumui.

Slovakijos Respublika, kaip žemyninė šalis, neturinti tiesioginės prieigos prie SGD ir naftos terminalų, padarė reikšmingų investicijų ir išplėtojo jungiamuosius dujotiekius su visomis kaimyninėmis šalimis, kad sustiprintų energetinį saugumą. Tačiau esami infrastruktūros trūkumai už Slovakijos teritorijos ribų ir toliau riboja galimybes per siūlomą laikotarpį įvairinti dujų tiekimą ir veiksmingai bei ekonomiškai efektyviai importuoti pakankamus kiekius. Reglamente šie suvaržymai nėra tinkamai atspindėti, o labiausiai paveiktoms valstybėms narėms nesuteikiama tinkamų priemonių jiems pašalinti.

Be to, Slovakijos energetikos sistema istoriškai priklauso nuo iškastinio kuro importo iš Rusijos Federacijos, užtikrinto ilgalaikėmis sutartimis. Šias sutartis nutraukus anksčiau, Slovakijos Respublikai ir Slovakijos rinkos dalyviams būtų pradėti arbitražo ir kiti teismo procesai. Reglamente nenustatyta jokių apsaugos priemonių ar rizikos mažinimo būdų, kad šios teisinės ir finansinės pasekmės paveiktoms valstybėms narėms ir importuotojams būtų pašalintos.

Galiausiai, Slovakijos Respublika pakartoja esanti labai susirūpinusi dėl reglamento teisinio pagrindo pasirinkimo, taip pat dėl jo suderinamumo su proporcingumo ir energetinio solidarumo principais.“
